

Kommunal arbetsmarknadsstatistik 2019

KOLADA – STATISTIK OCH DATABANK

Sveriges
Kommuner
och Regioner

Förord

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har tagit initiativ att i samarbete med Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA) bygga upp en kunskap om omfattningen av de kommunala arbetsmarknadsinsatserna. Statistiken publiceras och är tillgänglig för alla i kommun- och landstingsbasen Kolada.

80 procent av landets kommuner har bidragit med uppgifter avseende verksamhetsåret 2019. Statistiken samlas in en gång per år.

Databasen innehåller information om vilka målgrupper kommunerna arbetar med, vilka insatser som erbjuds, hur arbetet är organiserat och vilka resultat som uppnås.

Syftet med databasen är att erbjuda kommunerna ett instrument för att:

- Jämföra utvecklingen i den egna kommunen år från år
- Jämföra utfallet i den egna kommunen med andra kommuner
- Jämföra målgrupper, arbetsmetoder och resultat
- Hitta lärande exempel och bedriva utvecklingsarbete
- Ta fram beslutsunderlag för kommunens politiker

Informationen i databasen är också viktig för SKR för att bevaka kommunernas intressen på det arbetsmarknadspolitiska området samt att sprida information och kunskap till övriga intressenter.

Vi vill rikta ett stort tack till alla kommuner som lämnat uppgifter i databasen och därmed bidragit till denna rapport.

Denna rapport har författats av Per Överberg, SKR:s Avdelning för utbildning och arbetsmarknad.

Läsaren av denna rapport är fri att använda och kopiera materialet, men var god att ange källa.

Stockholm, oktober 2020.

Per-Arne Andersson

Direktör/avdelningschef

Avdelningen för utbildning och arbetsmarknad

Innehåll

Sammanfattning	5
Information om Kolada	8
Information om datainsamlingen.....	9
Vilka kommuner har lämnat arbetsmarknadsstatistik?	10
Organisation och antalet anställda	11
Vilka arbetsmarknadsinsatser erbjuder kommunerna?	13
Vilka är aktuella på de kommunala arbetsmarknadsverksamheterna?.....	15
Vilka resultat uppnår de kommunala arbetsmarknadsverksamheterna? ..	20
Kommunala arbetsmarknadsanställningar	22
Köp av externa tjänster	23

Sammanfattning

Arbetsmarknadspolitiken är en del av den ekonomiska politiken och ett ansvarsområde för staten. Kommunerna har inom arbetsmarknadspolitiken en uppgift att stödja personer som står utanför arbetsmarknaden och omfattas av insatser enligt socialtjänstlagen eller lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Dessutom lägger många kommuner stora resurser på åtgärder för att – i enlighet med lagen om arbetslöshetsnämnd – förebygga arbetslöshet eller minska verkningarna av arbetslöshet.

Målet med de kommunala arbetsmarknadsverksamheternas insatser är att deltagarna ska få ett arbete, men verksamheten har också andra syften. Det handlar om att utreda de arbetssökandes arbetsförmåga och avge bedömningsunderlag. När det har skett anses uppdraget som slutfört. Så var det i 29 procent av ärendena år 2019.

Arbetsmarknadsverksamhetens uppdrag är också att förbereda arbetssökande för insatser vid Arbetsförmedlingen eller dokumentera arbetshinder inför fortsatta vårdkontakter. I 14 procent av fallen överfördes på detta sätt ansvaret för deltagarna till en annan myndighet.

I statistikdatabasen, www.kolada.se, redovisas information om kommunens kostnader för arbetsmarknadsåtgärder. Då denna rapport skrivs presenterar SCB en total nettokostnad¹ i riket för arbetsmarknadsåtgärder på 4 996 miljoner kronor. Nettokostnaden minskade med cirka 85 miljoner kronor jämfört med år 2018. Bruttokostnaden för 2019 är 10 841 miljoner kronor. En beräknad minskning jämfört med 2019 på 1 038 miljoner kronor.

Denna rapport bygger på vad 233 av Sveriges totalt 290 kommuner registrerat in i databasen Kolada avseende verksamhetsår 2019. Antalet kommuner som svarat på respektive fråga skiljer sig åt, då vissa kommuner inte har möjlighet att registrera delar av statistiken. Två kommuner har svarat att man inte har någon arbetsmarknadsverksamhet. Ett antal kommuner har under verksamhetsåret bytt administrationssystem och därmed inte kunnat leverera statistik. De kommuner som svarat motsvarar cirka 90 procent av Sveriges befolkning.

- I de kommuner som rapporterat in uppgifter i databasen fanns 4 677 anställda (årsarbetare) som arbetar med arbetsmarknadsfrågor. Omräknat till samtliga kommuner rör det sig om cirka 5 200 anställda. 47 procent är kvinnor och 53 procent är män.
- De arbetsuppgifter personalen lade mest tid på var arbetsprövning/träning (17 procent av arbetstiden), anskaffning av praktikplatser och

¹ Med nettokostnad avses bruttokostnad minus bruttointäkt. Avser kommunens sysselsättningsfrämjande insatser och arbetsmarknadsåtgärder som finansieras helt eller delvis av kommunen. Här ingår personal på arbetsmarknadsverksamheten och arbetssökande som deltar i arbetsmarknadsåtgärder eller som fått kommunala anställningar, vilka erbjuds i syfte att mildra verkningarna av arbetslöshet. Även kommunens kostnader för arbetsmarknadsinsatser inom samordningsförbund ingår. Avser samtlig regi. Källa: SCB:s Räkenskapsammandrag

- stöd till praktikanter och handledare på offentliga eller privata arbetsplatser (16 procent), kommunala arbetsmarknadsanställningar (15 procent), jobbsökaraktiviteter inklusive coaching (15 procent), administrativt stöd och verksamhetsutveckling (12 procent) och matchning (8 procent).
- I de kommuner som rapporterat in uppgifter i databasen deltog totalt 94 073 personer under ett år i olika arbetsmarknadspolitiska åtgärder, varav 46 procent var kvinnor. Omräknat till samtliga kommuner rör det sig totalt om cirka 104 300 deltagare, en minskning med cirka 4 200 deltagare jämfört med 2018. 34 procent av deltagarna hade anvisats av Arbetsförmedlingen vilket är en minskning med 13 procent, Socialtjänsten stod för 42 procent, vilket är en ökning med 12 procent jämfört med 2018. 59 100 personer anvisades under året, vilket är en minskning med 7 100 personer jämfört med 2018.
- 23 procent av deltagarna var yngre än 25 år. Jämfört med föregående år är det en minskning med två procent och sju procent minskning under en tvåårs period.
- 58 procent, har som högst grundskoleutbildning varav 22 procent saknar grundskoleutbildning. 30 procent har som högst en gymnasial utbildning och 12 procent har en eftergymnasial utbildning.
- Många av deltagarna har varit arbetslösa under en lång period innan de skrevs in i den kommunala arbetsmarknadsverksamheten. 50 procent hade varit utan arbete mer än 24 månader, en ökning med två procent jämfört med 2018. 34 procent i 6-24 månader. 16 procent av deltagarna hade varit arbetslösa mindre än sex månader innan de kom till arbetsmarknadsenheterna
- Tiderna för deltagarna i insatser varierar. 44 procent av de som avslutat en insats hade deltagit i kommunala arbetsmarknadsåtgärder i mindre än sex månader, vilket är en minskning med fyra procent. 44 procent har deltagit i 6-24 månader, vilket är en ökning med sex procent. De som deltagit i mer än 24 månader uppgår till 12 procent.
- I de kommuner som rapporterat in uppgifter i databasen fanns 17 358 årsplatser med tidsbegränsade anställningar som tillskapats av arbetsmarknadspolitiska skäl, ofta personer beroende av ekonomiskt bistånd. Omräknat till samtliga kommuner rör det sig om drygt 20 609 årsplatser vilket är cirka 4 741 färre jämfört med 2018.
- Från de kommuner som rapporterat in uppgifter fanns 54 492 avslutade ärenden. Omräknat till samtliga kommuner rör det sig om 64 265 avslutade ärenden. 39 procent av avslutade ärenden har börjat arbeta eller studera (28 procent arbete och 11 procent studier). 29 procent av alla beslut var arbetsförmågebedömning, arbetsträning, förbereda arbets sökande för insatser på Arbetsförmedlingen eller dokumentera arbetshinder inför fortsatta vårdkontakter. 14 procent överfördes till annan myndighet. 18 procent av deltagarna hade avslutsorsak ”övrigt”.

SKR kan – utifrån de uppgifter som kommunerna lämnat till databasen Kolada – slå fast att kommunerna gör ett omfattande arbete på det arbetsmarknadspolitiska området. Vi kan också konstatera att fortfarande finns en mängd utmaningar som är gemensamma för kommunerna och Arbetsförmedlingen. Dit hör insatser för att underlätta inträdet för ungdomar som saknar gymnasieutbildning eller som har någon form av arbetshinder samt insatser för nyanlända med svårigheter att etablera sig på arbetsmarknaden.

Information om Kolada

Kommun- och landstingsdatabasen (Kolada) ägs av den ideella föreningen Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA). Medlemmar i RKA är Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och svenska staten. I Kolada finns över 3000 nyckeltal och med hjälp av dessa kan man ta fram underlag för analyser och jämförelser.

I Kolada kan man följa kommunernas och regionernas verksamheter från år till år. Man kan också visa siffrorna i tabeller, diagram eller kartor på datorn, kopiera över bilder i antingen dokument eller presentationer och även exportera siffrorna till Excel för detaljerad eller vidare bearbetning.

www.kolada.se

Information om datainsamlingen

Frågeformuläret som låg till grund för datainsamlingen skickades tredje februari 2020 till SKR:s kontaktpersoner för arbetsmarknadsfrågor i landets samtliga kommuner. Då det inte inkommit tillräckligt antal svar från kommunerna mailades påminnelse ut nionde juni och sjätte augusti. Under september månad kontaktades telefonledes kommuner som inte svarat. Antalet kommuner som svarat är lägre jämfört med föregående insamlingar. Kommunerna har möjlighet att mata in och komplettera statistik i Kolada under hela 2020.

När denna rapport togs fram hade 233 kommuner (80 procent) lämnat arbetsmarknadsstatistik i databasen avseende verksamhetsåret 2019. I de kommuner som svarat bor 90 procent av Sveriges befolkning. Av de 50 största kommunerna har 47 svarat. I det totala bortfallet finns kommuner som avstått från att lämna statistik då de antingen saknar en kommunal arbetsmarknadsverksamhet (2 kommuner) eller endast arbetar med frågorna i begränsad omfattning. Några kommuner som tidigare år svarat har inte lämnat statistik för 2019 på grund av svårigheter att sammanställa statistiken då man omorganiserat, bytt ansvarig personal eller under verksamhetsåret skaffat nytt administrationssystem. Situationen med Corona och prioriteringar anges även som en orsak hos ett antal kommuner.

Det är åttonde gången kommunerna rapporterar in uppgifter i databasen sedan frågeformuläret gjordes om år 2013. I frågeformuläret finns definitioner som enligt en del kommuner varit svårtolkade och som därför kan ha medfört att man registrerat uppgifter på fel sätt. SKR har uppmärksammat kommuner som gjort uppenbara fel och bett dem rätta uppgifterna, vilket flertalet också gjort men – trots det – kan det kvarstå brister. Ett vanligt fel är att kommunerna angett det faktiska antalet istället för andelen. Det har fått till följd att procentalen i en del diagram och tabeller inte blir exakt 100 procent när de summeras.

SKR:s bedömning är att de felaktigheter som finns i databasen visserligen påverkar resultatet, men endast i marginell omfattning.

För att underlätta kommunernas datainsamling för SKR en fortlöpande dialog med ett flertal företag, som levererar IT-lösningar till kommunala arbetsmarknadsverksamheter, och uppmanat företagen att synkronisera datasystem med SKR:s statistikinsamling.

Vilka kommuner har lämnat arbetsmarknadsstatistik?

Antalet kommuner som vid tidpunkt för rapporten omfattas av kartläggningen är 233. Av de 100 befolkningsmässigt största kommunerna har 90 kommuner rapporterat in uppgifter till databasen.

Av de 50 största kommunerna har 47 registrerat in arbetsmarknadsstatistik till Kolada, vilket säkerställer underlagen till enkätsvaren, eftersom dessa kommuner har en omfattande verksamhet.

Tabell 1: Kommuner som har bidragit med arbetsmarknadsstatistik i databasen Kolada utifrån befolkning.

		Andel
Mer än 200 000 invånare	4 av 4	100 %
100 000-199 999	13 av 14	93 %
50 000-99 999	29 av 30	97 %
30 000-49 999	33 av 38	87 %
20 000-29 999	30 av 37	81 %
15 000-19 999	29 av 36	81 %
10 000-14 999	40 av 59	68 %
5 000-9999	44 av 56	79 %
0 – 4 999	11 av 16	69 %

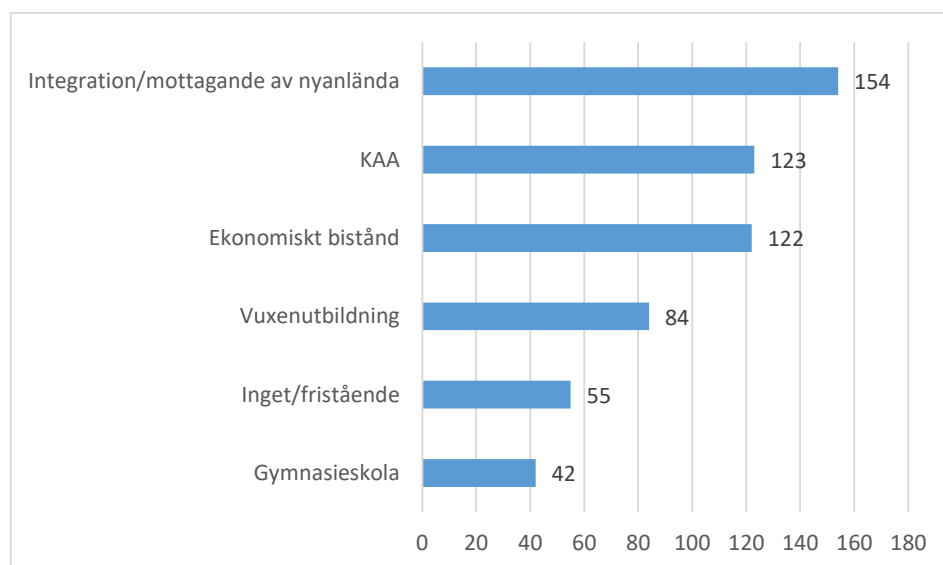
Organisation och antalet anställda

Kommunernas formella ansvar på det arbetsmarknadspolitiska området är begränsat, men i varje kommun ska det, enligt lagen (1944:475) om arbetslöshetsnämnd, finnas en arbetslöshetsnämnd som har till uppgift att vidta åtgärder för att förebygga arbetslöshet och minska verkningarna av arbetslöshet. En kommun kan tillsätta en särskild arbetslöshetsnämnd eller uppdra åt en annan nämnd att vara arbetslöshetsnämnd. Om det inte finns en särskild nämnd är kommunstyrelsen arbetslöshetsnämnd, vilket ofta är fallet.

Tidigare rapporter har innehållit en översikt vilken nämnd den kommunala arbetsmarknadsverksamheten sorterar. Inför insamlingen av statistik för verksamhetsåret 2019 utgick den frågan och ersattes av frågan vilka ansvarsområden som finns i samma förvaltning som arbetsmarknadsfrågorna.

Organisation

Figur 1: Ansvarsområden som finns i samma förvaltning som arbetsmarknadsfrågorna N=212²

39 av de kommuner som svarat har arbetsmarknadsfrågor, ekonomiskt bistånd och vuxenutbildning i samma förvaltning. 25 kommuner har angett att man har integration, Kommunala Aktivitetsansvaret (KAA), ekonomiskt bistånd och vuxenutbildning i samma förvaltning.

² Antalet kommuner som har besvarat frågan.

Genomsnittligt antal anställda per kommun som 2019 arbetade med arbetsmarknadsfrågor (årsarbetare). N=229³

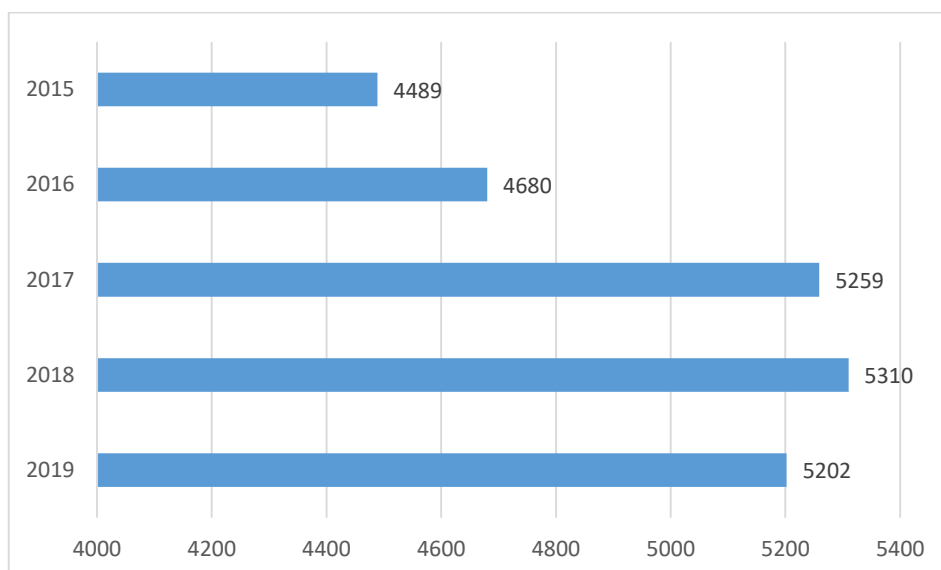
I de kommuner som rapporterat in uppgifter i databasen fanns år 2019 i genomsnitt 20 anställda (årsarbetare). 47 procent av samtliga som jobbade med arbetsmarknadsfrågor är kvinnor. Storstäderna Stockholm och Malmö är de som har flest anställda inom arbetsmarknadsverksamheten. Stockholm har 465 anställda och Malmö har totalt 303 anställda.

Den arbetsmarknadspolitiska verksamheten har begränsad omfattning i många kommuner: 12 kommuner har angett att de har tre eller färre anställda. 32 kommuner anger att man har fem eller färre anställda. Vid uppföljning av de kommuner som inte lagt in arbetsmarknadsstatistik i Kolada visar det sig att två kommuner helt saknar arbetsmarknadsverksamhet.

Totalt har de kommuner som besvarat frågan uppgett att antalet anställda inom kommunernas arbetsmarknadsverksamhet uppgår till 4 677 personer.

Omräknat till samtliga kommuner, skattning: Om vi utgår ifrån att antalet årsarbetare per invånare är 0,000504 får vi det skattade värdet på **5 202 anställda**.

Figur 2: Antal årsarbetare inom kommunernas arbetsmarknadsverksamheter

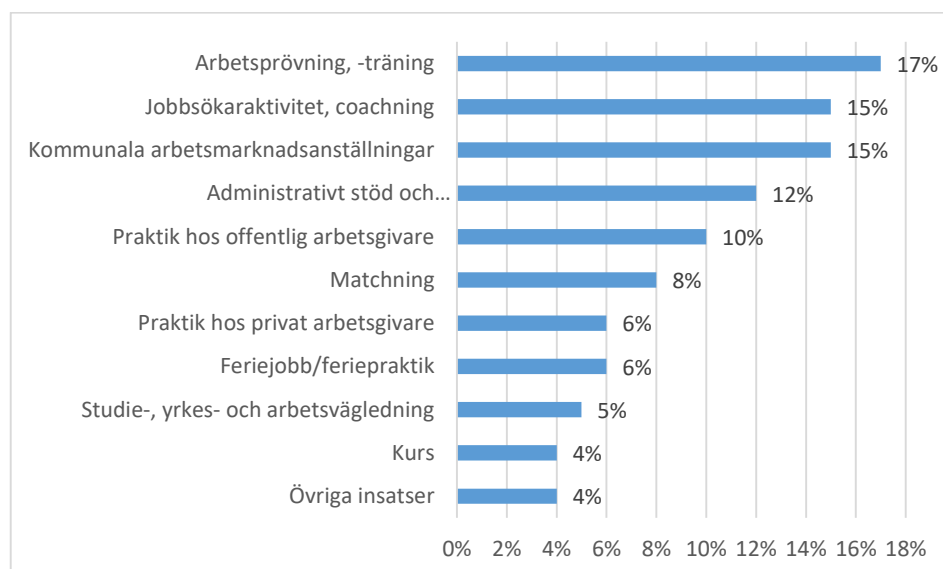
³ N= Antalet kommuner som har besvarat frågan.

Vilka arbetsmarknadsinsatser erbjuder kommunerna?

För att besvara frågan har arbetsmarknadscheferna i ett antal kommuner gjort en uppskattning av hur mycket arbetstid personalen lägger på respektive uppgift. I andra kommuner har man samlat in information från samtliga medarbetare, vilka själva skattat arbetstidsfördelning.

Genomsnittlig andel arbetstid som personalen på de kommunala arbetsmarknadsverksamheterna lägger på följande arbetsuppgifter. N=222⁴

Figur 3: Procentuell fördelning av arbetstid

Av de kommuner som har besvarat frågan om hur stor andel av arbetstiden de lägger på ovanstående arbetsuppgifter visar svaren att 17 procent av arbetstiden ägnas åt arbetsprövning/-träning, vilket innebär att arbetssökande får stöd för att på en arbetsplats att pröva/träna sin arbetsförmåga i konkreta arbetsuppgifter. Stenungssund (56 procent), Orust (52 procent) och Tranås (51 procent) är de kommuner som lägger mest tid på arbetsprövning/-träning, men även i Arvidsjaur, Mark, Storuman och Vindeln lägger man en stor del av arbetstiden på dessa arbetsuppgifter.

Genomsnittlig arbetstid att tillhandahålla och administrera praktikplatser uppgår totalt till 16 procent varav 6 procent hos arbetsgivare i privat sektor och 10 procent inom offentlig sektor. Forshaga (45 procent), Skinnskatteberg (40 procent), Motala (32 procent) och Gullspång (30 procent) är kommuner som lägger stor

⁴ N= Antalet kommuner som har besvarat frågan.

del av arbetstiden på praktik hos offentlig arbetsgivare. Mest tid för praktik hos privat arbetsgivare lägger kommunerna Lund (25 procent), Falun (20 procent), Gnesta (20 procent) och Sjöbo (20 procent). I arbetsuppgiften ingår även att stödja praktikanten och/eller handledarna på arbetsplatsen.

Arbetsuppgifter som syftar till att tillhandahålla och administrera kommunala arbetsmarknadsanställningar uppgår till 15 procent av arbetstiden. Uppvidinge (70 procent), Kalix (70 procent), Surahammar (68 procent) och Norrköping (57 procent) är de kommuner som lägger mest tid på kommunala arbetsmarknadsanställningar.

Kommunerna lägger i genomsnitt 15 procent av arbetstiden på jobbsökaraktiviteter och coachning. Malå (70 procent), Salem (50 procent), Essunga (50 procent), och Vetlanda (46 procent) är de kommuner som lägger mest tid på jobbsökaraktiviteter och coachning.

12 procent läggs på verksamhetsutveckling i form av administrativt stöd, ekonomihantering, personalfrågor.

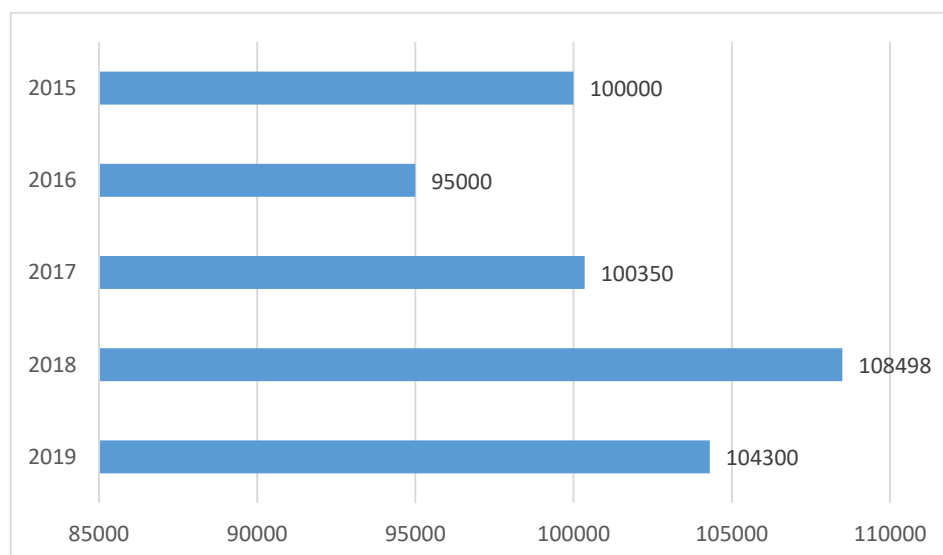
Vilka är aktuella på de kommunala arbetsmarknadsverksamheterna?

Antal personer som 2019 deltog i kommunala arbetsmarknadsåtgärder. N=232⁵

I de svarande kommunerna har totalt 94 073 personer deltagit i kommunala arbetsmarknadsåtgärder under året.

Omräknat till samtliga kommuner, skattning: Om vi utgår ifrån att antalet deltagare per invånare är 0,010019984 rör det sig om cirka **104 300**, vilket är cirka 4 200 färre jämfört med föregående år.

Figur 4 Antal deltagare i kommunala arbetsmarknadsåtgärder

Manliga deltagare är något fler (54 procent) än kvinnliga deltagare på arbetsmarknadsenheterna.

I gruppen ingår även personer som anvisats tidigare än år 2019 och då handlar det om personer som har deltagit länge i åtgärder eller personer som har haft en kort åtgärd som anvisades i slutet av år 2018 och avslutades i början av 2019. Antal som anvisats under 2019 är beräknat till 59 100 deltagare vilket är 7 100 färre jämfört med 2018.

I Malmö har 7 223 personer deltagit i kommunala arbetsmarknadsinsatser vilket är en ökning med 775 deltagare. I Stockholm har 6 680 personer deltagit i kommunala arbetsmarknadsåtgärder under året, vilket är en minskning med 556

⁵ N= Antalet kommuner som har besvarat frågan.

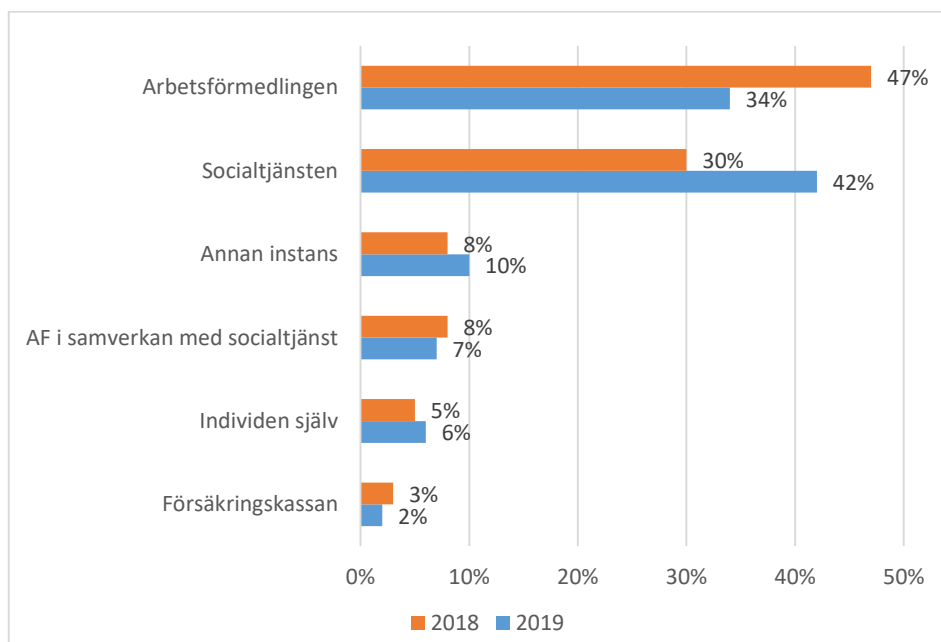
deltagare jämfört med år 2018. Göteborg 2 769 deltagare (minskning med 1 789 deltagare) och Uppsala 2 558 deltagare (minskning med 155 deltagare).

Efter storstäderna är det flest deltagare i kommunerna Gävle (1 994 deltagare), Borås (1 791 deltagare), Karlskrona (1 773 deltagare) och Växjö (1 761 deltagare).

Kommuner med få deltagare i arbetsmarknadsåtgärder är t.ex. Överkalix (18 deltagare), Östhammar (18 deltagare), Bjurholm (13 deltagare) och Arjeplog (10 deltagare).

Genomsnittlig andel anvisningar/kommun som initierats av följande uppdragsgivare. N=233⁶

Figur 5: Uppdragsgivare till kommunala arbetsmarknadsenheter

Kommunerna anger att de flesta arbetssökande som får stöd på de kommunala arbetsmarknadsverksamheterna har anvisats från socialtjänsten (42 procent), vilket har ökat med 12 procentenheter jämfört med 2018. Arbetssökande från arbetsförmedlingen (34 procent) har minskat med 13 procentenheter jämfört med 2018 vilket motsvarar ca 11 000 deltagare. Få deltagare har anvisats från försäkringskassan (tre procent).

De flesta kommunala arbetsmarknadsverksamheter tar emot arbetssökande från olika uppdragsgivare. Nedan framgår dock att det finns kommuner som till största del arbetar på uppdrag av en uppdragsgivare.

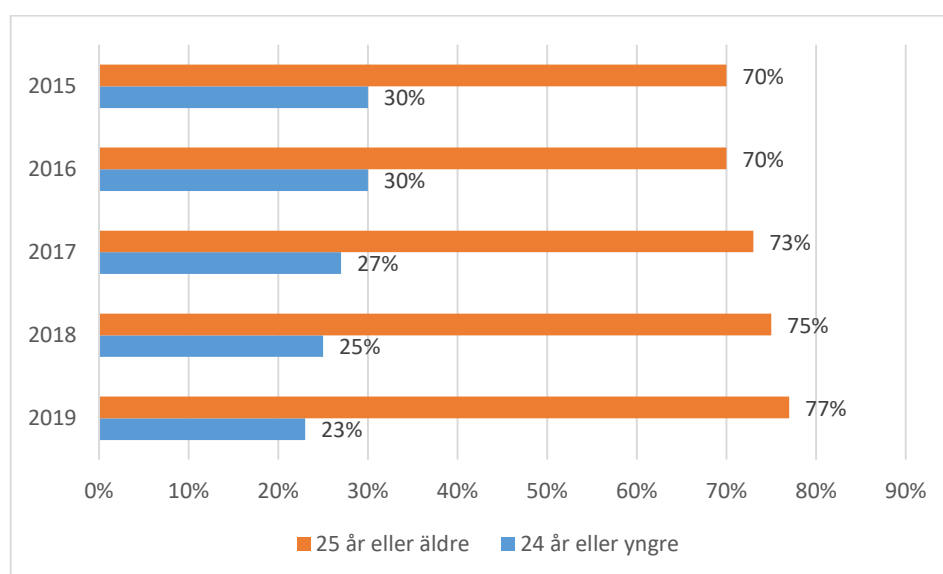
⁶ N= Antalet kommuner som har besvarat frågan.

Tabell 2: Kommuner som har angett att anvisningar har initierats av:

Arbetsförmedlingen, 87 procent eller mer av anvisningarna	Arjeplog, Båstad och Övertorneå. Bromölla, Herrljunga och Söderhamn
Socialtjänsten, 90 procent eller mer av anvisningarna	Flen, Färgelanda, Katrineholm, Kungsbacka, Lund, Osby, Rättvik, Södertälje, Täby, Uppsala, Vallentuna, Vingåker och Östra Göinge

Genomsnittlig andel deltagare/kommun som är yngre än 25 år respektive 25 år och äldre. N=230⁷

Figur 6: Åldersfördelning på deltagare

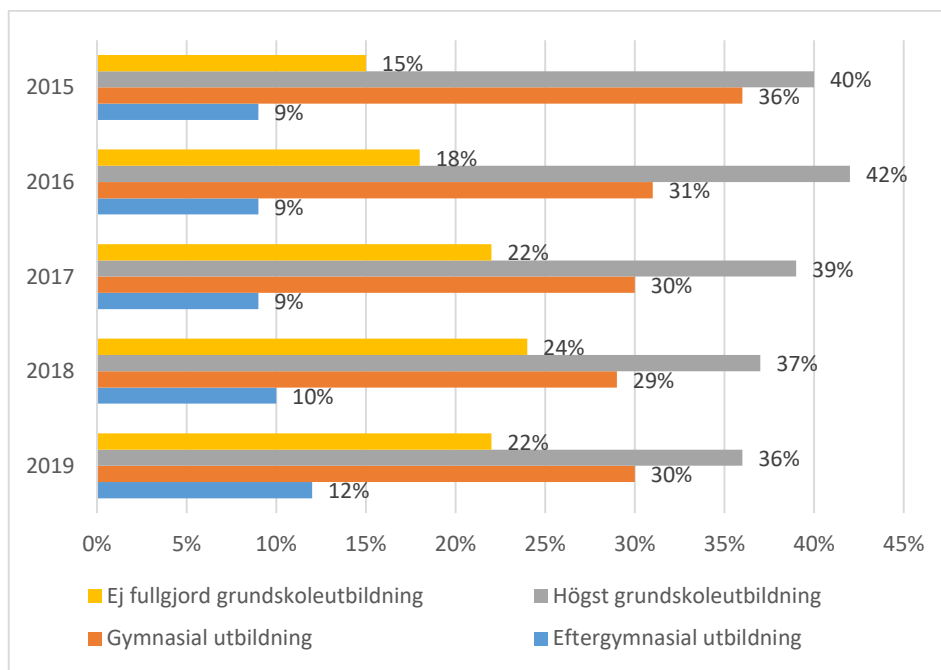

Kommunerna som har besvarat denna fråga uppger att majoriteten av deltagarna är 25 år eller äldre (77 procent). Noterbart är att andelen ungdomar sjunkit med sju procent under perioden 2016 – 2019. 36 kommuner anger att andelen deltagare som är 25 år eller äldre ligger mellan 90-100 procent. Kommuner med högst andel i denna ålderskategori är Bjurholm (100 procent), Degerfors (100 procent), Simrishamn (100 procent), Uppvidinge (100 procent), Södertälje (99 procent) och Täby (98 procent). Kommuner som har stor andel deltagare yngre än 25 år (60 procent eller mer) är Storuman (75 procent), Kiruna (74 procent), Färgelanda (70 procent), Håbo (63 procent) och Öckerö (60 procent).

⁷ N= Antalet kommuner som har besvarat frågan.

**Genomsnittlig andel deltagare/kommun fördelat på utbildningsnivå.
N=161⁸**

Figur 7: Utbildningsnivå på deltagare

55 procent av landets kommuner har svarat och bidragit med information om deltagarnas utbildningsnivå. Huvudorsaken till bortfallet är att dessa uppgifter registreras på olika sätt och att många kommuner därför inte kunnat svara på SKR:s fråga.

Vad gäller deltagarnas utbildningsnivå anger de kommuner som kunnat bidra med statistik att 58 procent saknar gymnasieutbildning. Deltagare med icke fullgjord grundskoleutbildning har ökat med 7 procent jämfört med år 2015.

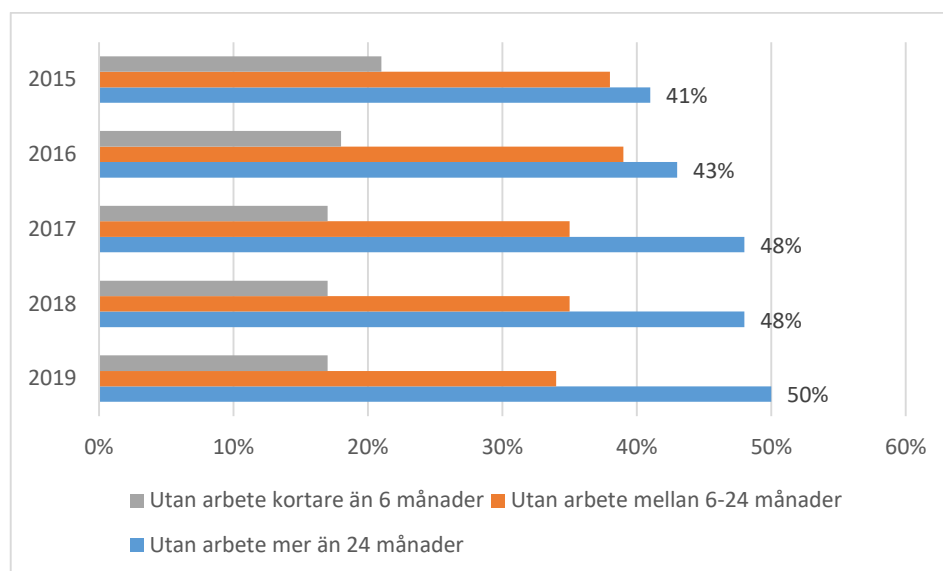
30 procent av deltagarna har gymnasieutbildning medan arbetsökande med eftergymnasial utbildning svarar för 12 procent av deltagarna.

Av de kommuner som svarat har Älvkarleby (70 procent, Alvesta (60 procent), Ljusdal (55 procent), Gnosjö (50 procent) och Österåker (50 procent) störst andel inskrivna deltagare med ej fullgjord grundskoleutbildning. Störst andel med högst grundskoleutbildning har Färgelanda (80 procent), Arvidsjaur (70 procent), Älvsbyn (70 procent), Ljusnarsberg (69 procent) och Finspång (65 procent).

⁸ N= Antalet kommuner som har besvarat frågan.

Tid utan arbete innan deltagarna skrevs in i den kommunala arbetsmarknadsverksamheten. N=165⁹

Figur 8: Deltagares tid utan arbete innan inskrivning i kommunal arbetsmarknadsverksamhet

Frågan om deltagarens tid utan arbete innan inskrivning har besvarats av 57 procent av landets kommuner. Dessa kommuner har uppgett att majoriteten av deltagarna (84 procent) hade varit utan arbete i sex månader eller mer innan de skrevs in i den kommunala arbetsmarknadsverksamheten. Av dessa har 50 procent varit utan arbete i mer än 2 år och 17 procent utan arbete en kortare tid än sex månader innan de skrevs in i arbetsmarknadsverksamhet.

Andelen som varit utan arbete mer än 24 månader innan inskrivning har under perioden 2015-2019 ökat med nio procentenheter

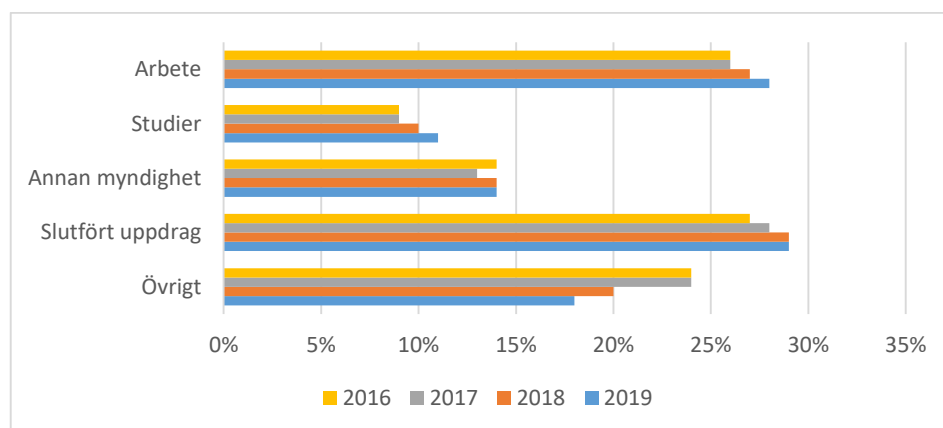
Kommuner som uppgett att flertalet av deltagarna varit utan arbete mer än 24 månader är Säter (100 procent), Alingsås (93 procent), Eksjö (90 procent), Hultsfred (90 procent) och Bjuv (88 procent).

Störst andel av deltagare som har varit utan arbete kortare tid än 6 månader innan inskrivning fanns under 2019 i Storuman (60 procent), Botkyrka (58 procent), Nybro (55 procent), Katrineholm (52 procent) och Växjö (52 procent).

⁹ N= Antalet kommuner som har besvarat frågan.

Vilka resultat uppnår de kommunala arbetsmarknadsverksamheterna?

Figur 9: Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet (medelvärde). N=210

Från de kommuner som rapporterat in till databasen fanns cirka 54 492 avslutade ärenden. Omräknat till samtliga kommuner rör det sig om cirka 64 265 avslutade ärenden. Under verksamhetsåret 2019 avslutades cirka 62 procent av de totalt antalet inskrivna deltagare. Antal nyinskrivna under 2019 är beräknat till cirka 60 400 deltagare.

Andel till arbete har ökat med en procent jämfört med föregående år. Andel till studier har ökat en procent. Andel som avslutats under rubriken ”övrigt” har minskat med två procentenheter jämfört med föregående år och avser personer som har avbrutit sin insats i förtid, flyttat från kommunen/stadsdelen, avlidit eller dylikt.

I 39 procent av de avslutade ärendena har den enskilde börjat arbeta eller studerat (28 procent till arbete och 11 procent till studier), vilket anses som ett bra resultat. Dagens deltagare anses stå längre ifrån arbetsmarknaden jämfört med deltagare tidigare år. Högkonjunkturen under 2019 sysselsätter många av de som tidigare var i behov av insatser inom arbetsmarknadspolitiken. De som fortfarande står utanför arbetsmarknaden är i behov av andra typer av insatser än tidigare och har i många fall ett större behov av förberedande och kompetenshöjande insatser.

Med begreppet ”börjat arbeta” avses osubventionerade och subventionerade anställningar på den reguljära arbetsmarknaden. För att räknas som en anställning ska den ha pågått i minst en sammanhängande månad. Som arbete räknas inte kommunala arbetsmarknadsanställningar, eftersom dessa har kommit till

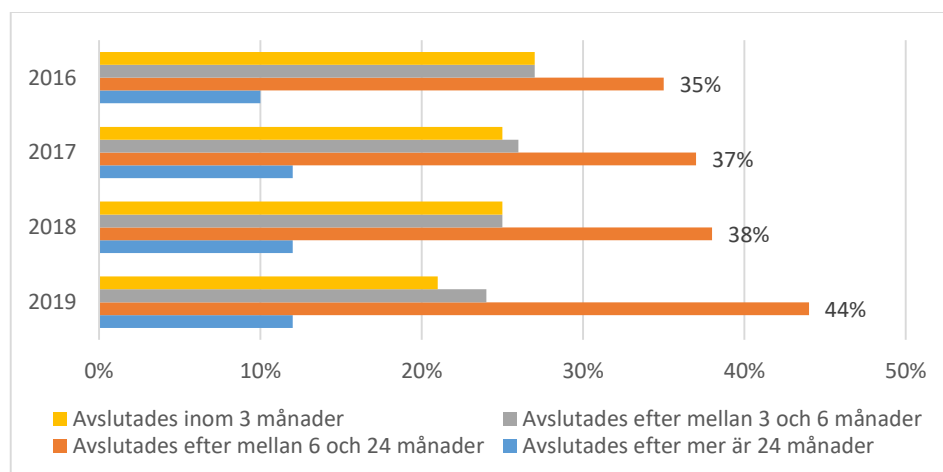
för att mildra verkningar av arbetslöshet. Med begreppet studera avses utbildning inom ramen för kommunal vuxenutbildning, folkhögskola, högskola eller annan utbildning. För att räknas som studerande ska utbildningen ha pågått minst en månad.

29 procent av deltagarna har återremitterats till uppdragsgivaren, (Arbetsförmedlingen, Socialtjänst eller Försäkringskassan), när uppdraget arbetsmarknadsverksamheten har haft är slutfört. När arbetsmarknadsverksamheten slutfört ett uppdrag utfärdar man i regel ett skriftligt eller muntligt utlåtande som ligger till grund för fortsatt handläggning.

I 14 procent av fallen har den arbetssökande överförs till en annan myndighet. Det kan t.ex. innebära att arbetsmarknadsverksamheten har gjort bedömningen att en arbetssökande inte står till arbetsmarknadens förfogande på grund av sjukdom och att man har hjälpt personen med vårdkontakter, men det kan också handla om personer som deltagit i arbetsträning på uppdrag av Socialtjänsten och som visat att de klarar ett arbete och därför skrivits in som arbetssökande på Arbetsförmedlingen.

Tid i kommunala arbetsmarknadsåtgärder för deltagare vars insatser avslutades år 2019. N=188¹⁰

Figur 10: Tid i kommunala arbetsmarknadsåtgärder

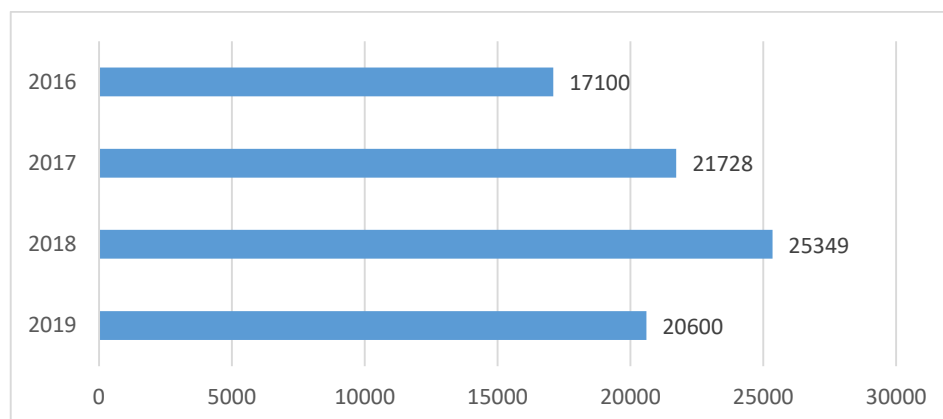
Kommunerna uppger att 45 procent av de deltagare vars insatser avslutades år 2019 har varit inskrivna i högst 6 månader (avslut inom 3 månader samt mellan tre och sex månader). 44 procent av deltagarna som avslutades har varit inskrivna i 6 – 24 månader. Vi ser en viss fortsatt förändring, ökning med 9 procent, mellan åren 2016 till 2019 gällande personer som är inskrivna sex månader och längre innan avslut.

¹⁰ N= Antalet kommuner som har besvarat frågan.

Kommunala arbetsmarknadsanställningar

Antal kommunala arbetsmarknadsanställningar (årsarbetare). N=213¹¹

Figur 11: Antal kommunala arbetsmarknadsanställningar

Erfarenheter i kommunerna har visat att det är viktigt för arbetssökande med en svagare anknytning till arbetsmarknaden att få visa upp sina kunskaper via en subventionerad anställning, för att senare få en bättre förankring på arbetsmarknaden. Många kommuner ger därför enskilda med ekonomiskt bistånd möjlighet att söka särskilda tidsbegränsade anställningar¹² som tillskapats för att arbetssökande ska få arbetslivserfarenheter och referenser som underlättar deras etablering på arbetsmarknaden.

De kommuner som har besvarat frågan om antalet tidsbegränsade kommunala arbetsmarknadsanställningar hade totalt 17 358 anställningar (årsarbetare). Andelen kvinnor var 41 procent och män 59 procent av totala antalet anställningar.

Omräknat till samtliga kommuner, skattning: Om vi utgår ifrån att antalet årsarbetare per invånare är 0,0019956 får vi det skattade värdet på **20 609 anställningar** (årsarbetare) i hela landet. Det är en minskning med 4 471 anställningar jämfört med föregående år.

Stockholm är den kommun med flest kommunala arbetsmarknadsanställningar, totalt 652 anställningar (årsarbetare). I Eskilstuna fanns 547, Uppsala 519, Göteborg 485 och Malmö 444 anställningar.

¹¹ N= Antalet kommuner som har besvarat frågan.

¹² Med särskilda tidsbegränsade anställningar menas anställningar exempelvis i form av Nystartsjobb, OSA, Utvecklingsanställning, Trygghetsanställning, Extratjänst och helt kommunalt finansierade projektanställningar.

Köp av externa tjänster

Frågan om vilka belopp kommunen/den kommunala arbetsmarknadsverksamheten köpte arbetsmarknadsrelaterade tjänster för från externa utförare besvarades av 156 kommuner. 90 kommuner har köpt externa tjänster. Totalt har kommunerna köpt externa tjänster för cirka 58 miljoner kronor. Beloppen varierar stort, från cirka 10,2 miljoner kronor till 58 miljoner kronor. Av de svarande har 13 kommuner angett en miljon kronor eller mer. 66 kommuner har angett noll kronor för köp av externa tjänster. Örebro kommun hade högst kostnader (ca 10,2 miljoner kronor), därefter Nacka (cirka 7,2 miljoner kronor), Sollentuna (cirka 5,2 miljoner kr), Sundsvall (cirka 2,2 miljoner kronor), Nordanstig (cirka 1,8 miljoner kronor), Malmö (cirka 4,5 miljoner kronor), Timrå (cirka 3 miljoner kronor), Sollentuna (cirka 1,8 miljoner kronor).

Kommunal arbetsmarknadsstatistik 2019

KOLADA – statistik och databank

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har tagit initiativ till att i samarbete med Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA) bygga upp en databank med statistik om kommunala arbetsmarknadsinsatser. Statistiken publiceras och är tillgänglig för alla i kommun- och landstingsdatabasen Kolada.

En majoritet av landets kommuner har bidragit med uppgifter avseende verksamhetsåret 2019. Statistiken samlas in en gång per år. Denna rapport bygger på vad 233 av Sveriges totalt 290 kommuner registrerat in i databasen Kolada avseende verksamhetsår 2019. De kommuner som svarat motsvarar 90 procent av Sveriges befolkning.

Upplysningar om innehållet
Per Överberg, per.overberg@skr.se

© Sveriges Kommuner och Regioner, 2020
ISBN: 978-91-7585-848-7